

Det frelste æsel's glæde

Essay

AF DITTE OLSEN

.....

Hvad er kristen glæde? Er det en følelse eller en tilstand på trods af følelser? Er det noget, jeg skal fremtvinge hos mig selv? Eller er det noget, nogen får mere af end andre? Vær altid glade, siger Bibelen. Glæd jer altid i Herren! Altid!? Javel, ja ... Det første, jeg kommer til at tænke på, er en Peter Plys historie.

Som mor til mindre børn har jeg i en del år set tegnefilm om Peter Plys og hans venner. De er alle sammen legetøjs-dyr, som holder til i Hundredemeterskoven. Historierne om Peter Plys, den gule bamse, der elsker honning, er skrevet af englænderen A. A. Milnes. Bøgerne udkom første gang på dansk i 1930. Senere købte Disney rettighederne og har lavet flere tegnefilm om Peter Plys og

hans venner Tigerdyr, Grisling, Æsel, Ugle, Kængu, Kængubarnet, Max Muldjord og Ninka Ninus.

Alle tøjdysene er udstyret med deres egen specielle personlighed. I inderkredsen om Peter Plys, som er godmodig og lidt doven, er der særlig fire venner: Tigerdyr, den hoppende, glade og positive tiger, der altid har en sjov bemærkning. Grisling, en lille, lyserød gris, der er bange for alting. Pessimisten Æsel, altid nedtrykt og tungsindig. Og endelig Ninka Ninus, den herskesyge, handlekraftige og hidsige kanin.

Ninka Ninus er i en af filmene travlt beskæftiget med at dyrke gulerødder, og de andre fire venner kommer hele tiden og forstyrrer ham. De vil lege, tigge honning, trøstes eller opmuntres. Ninka bliver bare så træt af dem, at han proklamerer: Jeg flytter fra Hundredemeterskoven, hvis I ikke snart forandrer jer!

Vigtigt; Vi skal ikke pådutte hinanden en speciel måde at være (glade) på.

Venerne bliver fortvivlede. Godt nok er Ninka tit hidsig, men de kan slet ikke bære, at han skulle forlade dem. Og da slet ikke, hvis det er deres skyld. Så de beslutter, alle som én, at de vil forandre sig for at gøre Ninka glad igen, så han ikke flytter fra dem.

Peter Plys lover, at han aldrig mere vil spise honning. Ja, han vil ikke engang tænke på honning. Det, synes Tigerdyr, er et stort offer, så han lover, at han aldrig vil hoppe mere. Det er ellers dét, tigerdyr er bedst til, som han selv siger. Grisling lover til gengæld aldrig mere at være bange, og Æsel lover altid at være tilfreds.

"Men hvordan kan man altid være tilfreds?", tænker Æsel. "Jo, Plys plejer er jo altid at være tilfreds. Og Plys spiser meget honning". Så Æsel begynder at spise honning. Til gengæld bliver Peter Plys deprimeret. For han må jo ikke få honning. Så han går rundt og siger Æsels tidligere pessimistiske replikker.

Grisling spørger Tigerdyr, hvordan man holder op med at være bange. Tigerdyr svarer, at han aldrig er bange, fordi han altid hopper. Man kan ikke være bange, når man hopper, så kan man kun være glad, siger Tigerdyr. Så Grisling begynder at hoppe på tigerdyr-manér, mens Tigerdyr, der ikke må hoppe, bliver bange for sin egen hale og løber skræmt hen til Ninkas hus for at blive trøstet og gemme sig.

"Hvad er der med dig, Tigerdyr, du plejer da ikke at være bange for noget", skælder Ninka. Hvorefter han bliver væltet omkuld

Salige er I, når man på grund af mig håner jer og forfølger jer og lyver jer alt muligt ondt på. Fryd jer og glæd jer, for jeres løn er stor i himlene.

Matt 5,11-12

af en hoppende Grisling. Men inden han når at rejse sig for at skælde Grisling ud, kommer en nedbøjet Plys og et lalleglad Æsel også til. Æsel tigger: "Åh, Ninka Ninus, du har vel ikke lidt honning?" Og så flipper Ninka helt ud: "Hvad er det her for noget. I er jo slet ikke jer selv ..."

Som alle andre Plys-film ender denne selvfølgelig også godt. Alle bliver gode venner igen. Ninka vil slet ikke flytte, for han finder ud af, at han holder af sine venner præcis sådan, som de er – og alle bliver glade for at få lov til at være sig selv igen.

Hvor kommer den kristne glæde så lige ind? Jo – ingen af tøjdyrene var glade, når de skulle opføre sig som en af de andre. De var glade og tilfredse med at være sig selv. Og glædest for hinanden, når de andre også var sig selv. Det kunne vi lære rigtig meget af i den kristne forsamling. Ikke at pådutte hinanden en speciel måde at være (glade) på.

Ordet "glad" indbefatter opadvendte mundvige, munterhed, overskud, imødekommenhed. Jeg er ikke glad på den måde særlig tit. Det ligger ikke til min personlighed. Min personlighed, som er en krydsning mellem Æsel og Ninka, hopper ikke rundt og griner ved den først givne lejlighed. Så hvordan kan jeg efterleve Biblens opfordring til altid at være glad? Det er faktisk ikke så let. Det har været en årelang rejse for mig at få styr på det.

Nu kan man jo sige, at det har været ret heldigt for mig og min personlighed, at det lige var Luthersk Mission, jeg tilfældigvis kom i kontakt med, da jeg blev kristen for 25 år siden. For i Lu- >

Vær altid glade!!

1 Tess 5,16

Ditte Olsen; Min personlighed, som er en krydsning mellem Æsel og Ninka, hopper ikke rundt og griner ved den først givne lejlighed.

thersk Mission viser man ikke glade følelser. Her viser man ikke særlig mange følelser. Hvis man viser noget, så er det helst den nedbøjede "jeg-sørger-over-mine-synder"-mine. Eller – sådan har det været. Nogle steder. En gang. Det er lidt mere blandet i dag. Men "samværs-kulturen" i LM, hvis man kan kalde det sådan, har passet fint til mit temperament. Her hopper vi ikke rundt på Tigerdyr-manér. Vi er afdæmpede, voksenagtige, i vores udtryk.

Det har så fået nogle til at mene, at man slet ikke må være glad i LM. Og tro det eller ej – i ganske få øjeblikke af mit liv har jeg faktisk været rigtig, rigtig glad. Så glad at jeg har måttet give det hoppende og dansende udtryk. Og er blevet mødt af andres Æsel-Ninka-løftede øjenbryn. Ja, ja, det er ikke let at være menneske. Eller kristen. Eller glad.

Men er glæde kun en følelse? Er kærlighed? Dét ved vi i hvert fald noget om i vores sammenhænge. Vi ved, at kærlighed ikke kun er en følelse. Fra Bibelen ved vi, at Gud elskede verden, så han sendte sin egen søn. Gud kan naturligvis godt *føle* kærlighed, men han gjorde mere end det. Han handlede. På samme måde, når Bibelen opfordrer os til at elske hinanden, så skal det ikke bare være ord, men "i gerning og sandhed" (1 Joh 3,11). Ergo er kærlighed ikke (kun) en følelse.

Jeg tror, det er på samme måde med glæde. Glæde er ikke (kun) en følelse. Kristen glæde, glæde over Herren, glæde i Herren er mere end slags grundvished. Hvis kristen glæde skal beskrives som en følelse, så er det måske taknemmelighedsfølelsen, der

I retfærdige, glæd jer i Herren, og lovpris hans hellige navn.

Sl 97,12

kommer nærmest.

Jeg kan sammenligne min egen glæde i Herren med glæden over mit hjem. Jeg er taknemmelig for, at vi har et hus at bo i. Jeg ved, hvor det ligger, også selvom jeg er et andet sted. Jeg kan længes efter den tryghed og frihed til at være mig selv, som man kun har hjemme hos sig selv. Jeg kan godt være sur, hidsig, deprimeret eller det, der er værre, men jeg har en grundlæggende vished, tryghed, puste-ud-hed ved at tænke på mit hjem, ved at komme hjem.

Og derhjemme kan jeg uden hæmninger og i fuld tryghed græde i spandevise. Eller råbe og sparke til ting. Hvis nogen trykkede på pauseknappen i sådan en situation og spurgte: Hov, skulle du, som har et hjem, ikke være glad? Så ville jeg trække vejret dybt og så skribe: SELVFØLGELIG ER JEG GLAD, jeg er jo i mit hjem, men lige nu FØLER jeg altså vrede og sorg (over alt muligt andet).

Kærlighed kan forveksles med forelskelse, så man tror, at kærlighed kun er forelskede følelser. Men forelskelse er en delmængde, en side af kærligheden. På samme måde kan man forveksle glæde med munterhed. Man kan tro, at glæde er det samme som altid at være i godt humør. Men munterhed er kun en side af glæden. Tænk fx lige over dette citat: "Glæd jer, når I deler Kristi lidelser, så at I også kan juble af glæde, når hans herlighed åbenbares" (1 Pet 4,13).

Jeg kan ikke tro andet, end at Peter mener, at der er forskel på

Håbets Gud fylde jer med al glæde og fred i troen, så at I bliver rige i håbet ved Helligåndens kraft!

Rom 15,13

Ditte Olsen, f. 1965
 cand.mag. i dansk 2002.
 Pt. forlagsredaktør, projektleder og konsulent.

”temperaturen” i de to former for glæde, han nævner. Derfor kan man også sagtens være glad, selvom man er i dårligt humør. Eller når man lider. For glæde er ikke kun en følelse. Det er en tilstand. En overbevisning om Guds yndest. En tillid og taknemmelig til Gud. Glæde er Åndens frugt (Gal 5,22).

Nu har jeg selv være forskånet for kæmpesorger. Til mennesker, som virkelig er blevet ramt hårdt, skal jeg ikke komme med hurtige opfordringer om at smile. For verden er grum. Syndefaldets konsekvenser onde – og det kan man ikke glæde sig over. Især ikke mens det står på, det har vi også Bibelens ord for (Hebr 12,10-11). Lidelser er ikke noget at grine ad.

Livet her er både sødt og surt. Jeg har også smagt sur honning. Foruden den Æsel-Ninka-personlighed, jeg må slås med til min død. Alligevel må jeg tilstå, at jeg er blevet gladere med årene. Fordi jeg er vokset i erkendelse af Guds kærlighed og nåde. Jeg er blevet mere taknemmelig for syndernes forladelse. Over at være ren og retfærdig. Over håbet om Himlen. Og over Guds hverdagsvelsignelser. Jeg kan faktisk slet ikke få hænderne ned – billedlig talt. Jeg er også blevet bedre til verbalt at udtrykke glæde i form af munterhed og tilfredshed.

Men det er ikke kommet helt af sig selv. Gud virker i os – jep! Men han ønsker, at vi skal virke med. Der er faktisk ikke noget mere nedbrydende end Æsels evindelige brok. Både for ham selv og hans venner. Og der er heller ikke noget, der er farligere for troens liv, end Ninkas stædige bitterhed. Men vi kan alle sammen vælge at takke

Glæd jer over Herren, fryd jer, I retfærdige, alle I oprigtige skal juble!
 Sl 32,11

Gud – for stort og småt, hver eneste dag. Og det er altså svært at blive ved med at være mismodig eller bitter, når man takker.

Så glæde er ikke (kun) en følelse. Det er det også. Og du, som har et lyst sind og let til smil: Giv frimodigt udtryk for din glæde og taknemmelighed til Gud på *din* måde! Og til beslægtede Æsel-Ninka brødre, der oveni har måttet lide meget: Man behøver ikke at hoppe manisk rundt for at være glad og taknemmelig for det, Gud han er. For det ultimative, han har gjort for dig.

Og sammen kan alle vi, som er Guds børn, uanset personlighed, glæde os over Ham, som vi elsker, uden at have set ham, Ham, som vi tror på nu, uden at se ham, for vi skal juble med en uudsigelig, forklaret glæde, når vi kommer frem til troens mål, vores sjæles frelse (1 Pet 1,8-9). På den dag vil selv æsler hoppe på tigerdyr-manér!

I retfærdige, glæd jer i Herren, og lovpris hans hellige navn.
 Sl 97,12